

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS RESPUBLIKINĖS ŠIAULIŲ LIGONINĖS SKAIDRUMO IR PASITIKĖJIMO POLITIKA

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Viešosios įstaigos Respublikinės Šiaulių ligoninės skaidrumo ir pasitikėjimo politika (toliau – Skaidrumo ir pasitikėjimo politika) nustato pagrindinius korupcijos prevencijos principus ir reikalavimus bei jų laikymosi užtikrinimo gaires, kurių įgyvendinimas sudaro prielaidas bei sąlygas užtikrinti skaidrią viešosios įstaigos Respublikinės Šiaulių ligoninės (toliau – Ligoninė) veiklą ir užkirsti kelią korupcijai.

2. Ligoninė yra skaidriai, sąžiningai ir atsakingai veikianti įstaiga, puoselėjanti nepriekaištingą dalykinę reputaciją ir pacientų, pacientų atstovų, Ligoninės darbuotojų bei visuomenės pasitikėjimą ja. Ligoninė aiškiai pasisako prieš kyšininkavimą ir korupciją. Ligoninė netoleruoja jokių korupcijos pasireiškimo formų ir korupcinio pobūdžio veikų.

3. Skaidrumo ir pasitikėjimo politika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymais, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. V-258 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos antikorpucinio elgesio kodekso patvirtinimo“ patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos antikorpucinio elgesio kodeksu (toliau - 2022 m. vasario 4 d. įsakymas Nr. V-258) su vėlesniais pakeitimais ir kitais teisės aktais.

4. Skaidrumo ir pasitikėjimo politika taikoma visiems Ligoninės darbuotojams bei skirta ugdyti minėtų asmenų atsakomybę, apsaugoti juos nuo konfliktinių situacijų, netoleruotino elgesio, neskaidrios veiklos ir korupcijos apraiškų.

5. Šioje Skaidrumo ir pasitikėjimo politikoje vartojamos sąvokos:

5.1. **Darbuotojas** – Ligoninės darbuotojas, dirbantis medicinos, administracijos ar kitose Ligoninėje esančiose pareigose.

5.2. **Interesų konfliktas** – situacija, kai Ligoninės darbuotojas, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą, priima sprendimus, dalyvauja juos priimant ar atlieka kitus veiksmus, ar įvykdo pavedimą, kuris susijęs su jo privačiais interesais.

5.3. **Kyšis** – paperkamoji dovana, siekiant finansinės ar kitokios naudos, skatinant atlikti neteisėtą, neetišką ar pasitikėjimą Ligonine ir / ar darbuotoju griaunantį veiksma.

5.4. **Korupcija** – piktnaudžiavimas Ligoninės ir/ar Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos suteiktais įgaliojimais, siekiant turtinės ar kitokios naudos sau arba kitam asmeniui. Korupcijos formomis yra laikomas kyšininkavimas, sukčiavimas, nepotizmas, interesų konfliktas, protekcionizmas, prekyba poveikiu bei kitos teisės aktuose nurodytos korupcijos formos.

5.5. **Nepotizmas** – pasinaudojimas tarnybine padėtimi giminėms ar draugams proteguoti.

5.6. **Protekcionizmas** – veikla, kuria siekiama apsaugoti, remti ar proteguoti vienus verslo subjektus kitų subjektų atžvilgiu.

5.7. **Sukčiavimas** – svetimo turto arba turtinės teisės įgijimas apgaule, turtinės prievolės išvengimas arba jos panaikinimas.

5.8. **Kyšininkavimas** – paties darbuotojo ar per tarpininką pažadėjimas ar susitarimas priimti neteisėtą ar nepagrįstą atlygį (materialų ar nematerialų, turintį ekonominę vertę rinkoje ar jos neturintį), t. y. kyšį už pageidaujamą veiką ir (ar) priimtą sprendimą, taip pat reikalavimas ar provokavimas duoti kyšį bei kyšio priėmimas.

5.9. **Papirkimas** – bet kurio asmens, paties ar per tarpininką, pasiūlymas, pažadėjimas, susitarimas duoti neteisėtą ar nepagrįstą atlygį (materialų ar nematerialų, turintį ekonominę vertę rinkoje ar jos neturintį) ar tokio atlygio davimas darbuotojui ar trečiajam asmeniui.

5.10. **Prekyba poveikiu** – neteisėti darbuotojo veiksmai pasinaudojant pareigomis, suteiktais įgaliojimais, giminystės ryšiais ir (ar) pažintimis darbo aplinkoje ar kita tikėtina įtaka siekiant paveikti kitus darbuotojus, kitas įmones, įstaigas ar organizacijas, kad pastarieji teisėtai ar neteisėtai veiktų (arba atvirksčiai – neveiktų), atlikdami savo funkcijas

5.11. **Piktnaudžiavimas** – darbuotojo veika (veikimas ar neveikimas), kai tarnybinė padėtis naudojama ne tarnybos interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, arba savanaudiškais tikslais (neteisėtai pasisavinamas ar kitiems perleidžiamas svetimas turtas, lėšos ir t. t.) ar dėl kitokių asmeninių paskatų, taip pat darbuotojo veiksmai, kuriais viršijami suteikti įgaliojimai.

Kitos Skaidrumo ir pasitikėjimo politikoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme bei kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS ANTI KORUPCIJOS ĮSIPAREIGOJIMAI

6. Ligoninės administracija, klinikų/ centrų/skyrių vadovai/vedėjai/koordinatoriai atsako už tai, kad būtų užtikrintas atitinkamų veiksmų bei vidaus kontrolės priemonių įgyvendinimas, siekiant užkirsti kelią ir atskleisti kyšininkavimo ir korupcijos atvejus.

7. Kiekvienas Ligoninės darbuotojas yra individualiai atsakingas už susipažinimą su šia Skaidrumo ir pasitikėjimo politika, privalo laikytis jos nuostatų ir įsipareigoja:

7.1. **Prekybos poveikiu ir kyšininkavimo srityje** netoleruoti jokių kyšininkavimo apraiškų ir prekybos poveikiu, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nesiūlyti, neduoti ir neleisti duoti kyšių, jų neprašyti ir nepriimti, taip pat ir per trečiuosius asmenis. Nustačius prekybos poveikiu ir / ar kyšininkavimo požymius, gavus prašymą duoti arba pasiūlymą priimti kyšį, vadovaujantis 2022 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. V-258 ir pastebėjus, kad kiti Ligoninės darbuotojai elgiasi neetiškai ar jų elgesys kelia įtarimų dėl galimai vykdomų neteisėtų veikų, privaloma informuoti Ligoninės korupcijos prevencijos pareigūną el. paštu korupcija@siauliuligonine.lt / pranesk@siauliuligonine.lt / tel. 8 41 505 193 arba užpildyti Ligoninės direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-1341 „Dėl informacijos apie pažeidimus viešojoje įstaigoje Respublikinėje Šiaulių ligoninėje teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintą Informacijos apie pažeidimus viešojoje įstaigoje Respublikinėje Šiaulių ligoninėje teikimo tvarkos aprašo 1 priedą kuris paskelbtas Ligoninės interneto svetainės skyriuje „Korupcijos prevencija“, poskyryje „Pranešk apie pažeidimą“.

7.2. **Teisės aktų nuostatų ir elgesio normų laikymosi srityje:**

7.2.1. laikytis norminių teisės aktų, įskaitant šios Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos nuostatų reikalavimų;

7.2.2. situacijose, kuriose ši Skaidrumo ir pasitikėjimo politika, įstatymai ar kiti teisės aktai nenustato atitinkamų elgesio reikalavimų, elgtis taip, kad Ligoninės darbuotojų elgesys atitiktų visuomenėje priimtinius aukščiausius patikimumo, sąžiningumo ir skaidrumo standartus.

7.3. **Interesų konfliktų srityje:**

7.3.1. vengti bet kokio interesų konflikto, kuris gali turėti neigiamos įtakos nešališkam ir objektyviam pareigų ar funkcijų vykdymui;

7.3.2. Ligoninės darbo priemones, finansinius, materialinius ir informacinius išteklius naudoti tik tiesioginėms Ligoninės funkcijoms vykdyti, išskyrus atvejus, kai kitoks naudojimas yra aiškiai reglamentuotas;

7.3.3 kilus interesų konfliktui ir (ar) esant įtarimų, kad toks konfliktas gali kilti, nedelsiant imtis veiksmų, nustatytų 2022 m. vasario 4 d. įsakyme Nr. V-258 III skyriuje „Viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymas“ nustatyta tvarka.

7.4. **Nepotizmo srityje:**

7.4.1. neproteguoti šeimos narių, giminaičių bei draugų įdarbinimo;

7.4.2. netoleruoti situacijų, kai artimais ryšiais susiję asmenys yra tiesiogiai pavaldūs.

7.5. Dovanų ir svetingumo srityje:

7.5.1. neteikti ir nepriimti iš fizinių ar juridinių asmenų jokių dovanų (daiktų, nuolaidų, maisto produktų, skolinimų, transporto, apgyvendinimo, maitinimo išlaidų ir pan.), kurios teikiamos ne pagal tarptautinį protokolą. Pinigai negali būti dovanojami arba priimami kaip dovana, nepaisant sumos dydžio ir tai turi būti traktuojama kaip kyšio dalykas;

7.5.2. priimti / teikti tik oficialias reprezentacijai skirtas dovanas (pvz., suvenyrai) pagal tarptautinį protokolą bei rodyti / priimti siūlomą svetingumą (pvz., dalyvauti parodose, konferencijose ir pan.), jei tokios dovanos / demonstruojamas svetingumas turi aiškiai išreikštą tarnybinių santykių palaikymo tikslą ir yra skirtos tik bendradarbiavimui su valstybinėmis ir / ar tarptautinėmis organizacijomis stiprinti. Ligoninėje pagal tarptautinį protokolą teikiamos dovanos vienam asmeniui negali viršyti 150 (vieno šimto penkiasdešimties) Eur;

7.5.3. Ligoninės dovanų gavimo tvarką ir procedūras numato Ligoninės direktoriaus 2022 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. V-28 „Dėl viešosios įstaigos Respublikinės Šiaulių ligoninės dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo ir eksponavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas viešosios įstaigos Respublikinės Šiaulių ligoninės dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų pardavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo ir eksponavimo tvarkos aprašas.

7.6. Piktnaudžiavimo pareigomis srityje:

7.6.1. netoleruoti piktnaudžiavimo einamomis pareigomis, Ligoninės vidaus teisės aktais ir/ar Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos suteiktų įgaliojimų viršijimo;

7.6.2. Ligoninės teikiamomis darbo priemonėmis, finansiniais, materialiniais ištekliais naudotis griežtai laikantis Ligoninės vidaus teisės aktais ir kitais dokumentais nustatytos tvarkos. Ligoninės darbuotojai privalo saugoti Ligoninės turtą, naudojamą darbui atlikti, prireikus – imtis būtinų veiksmų, siekiant užkirsti kelią neteisėtam turto panaudojimui, sugadinimui ar kitiems neteisėtiems veiksams;

7.6.3. siekiant kiek įmanoma labiau sumažinti darbuotojų piktnaudžiavimo ir potencialios korupcijos grėsmės rizikas.

7.7. Viešųjų pirkimų srityje:

7.7.1. užtikrinti, kad visi Ligoninės vardu vykdomi pirkimai būtų atliekami skaidriai, laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų, racionaliai ir teisėtai panaudojant Ligoninei skirtas lėšas;

7.7.2. atrinkti tiekėjus pagal ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo arba mažiausios kainos kriterijų, tiekėjams sudarant vienodas ir nediskriminacines sąlygas tiek pirkimo, tiek sutarties vykdymo metu;

7.7.3. nustatyti vidaus kontrolės mechanizmus, užtikrinančius anksčiau nurodytų principų įgyvendinimą įsigyjant prekes, paslaugas ar darbus;

7.7.4. imtis neatidėliotinių veiksmų, jei pasitelkus vidaus kontrolės mechanizmus ir kitas priemones nustatomi Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos nuostatų ir / ar kitų teisės aktų pažeidimai.

III SKYRIUS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS, PRIEŽIŪRA IR KONTROLĖ

8. Ligoninės administracija, klinikų/ centrų/skyrių vadovai/ vedėjai/ koordinatoriai savo elgesiu formuoja Skaidrumo ir pasitikėjimo politikoje numatytą elgesio standartą, užtikrina, kad jų atsakomybei priskirtose veiklos srityse veikla būtų vykdoma tinkamai įgyvendinant šios Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos nuostatas.

9. Ligoninės administracijos, klinikos/ centro/skyriaus vadovų/ vedėjų/ koordinatorių pareiga – kasdieninis Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos įtvirtinimas, komunikacija su Ligoninės darbuotojais ir tinkamo elgesio formavimas.

10. Ligoninės administracija turi užtikrinti, kad būsimų Ligoninės darbuotojų atranka būtų vykdoma skaidriai ir atsakingai;

11. Klinikų/ Centrų/skyrių vadovai/ vedėjai/ koordinatoriai užtikrina, kad darbuotojai būtų supažindinti su pareigybių aprašymais, kuriuose aiškiai yra apibrėžtos kiekvieno darbuotojo užduotys, bei nurodytos teisės ir pareigos, funkcijos ir atsakomybės.

12. Siekiant užtikrinti Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos nuostatų įgyvendinimą, pažeidimų prevenciją, skaidrumą ir pasitikėjimą, Ligoninėje veikia vidinis saugus pranešėjų kanalas, elektroninis paštas pranesk@siauliuligonine.lt, korupcija@siauliuligonine.lt ir Ligoninės interneto svetainės „Korupcijos prevencijos“ skyriaus „Pranešk apie pažeidimą“ paskelbta pranešimo forma, kurie skirti informuoti apie galimus ar nustatytus Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos pažeidimus bei gauti tyrimui reikalingą informaciją. Ligoninė garantuoja apie pažeidimus informuojančių asmenų konfidencialumą ir imasi visų priemonių, kad apie Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos pažeidimus pranešantys asmenys būtų apsaugoti nuo bet kokių neigiamų pasekmių.

13. Ligoninės administracija bei korupcijos prevencijos pareigūnas užtikrina, kad visi galimi Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos pažeidimai būtų ištirti, o pažeidėjų atžvilgiu priimti atitinkami sprendimai.

14. Bet kuris Ligoninės darbuotojas, kuris turi įtarimų apie šios Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos pažeidimus, privalo neatidėliodamas ir tinkamai reaguoti į bet kuriuos šios Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos pažeidimus ir apie juos informuoti korupcijos prevencijos pareigūną tel. Nr. 8 41 505193, el. paštu pranesk@siauliuligonine.lt arba korupcija@siauliuligonine.lt. Ligoninėje palaikomi darbuotojai, kurie praneša apie galimus korupcijos atvejus ir kitus Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos pažeidimus.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Ligoninės darbuotojas privalo saugoti ir tik įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais tikslais ir tvarka naudoti Ligoninėje esančią konfidencialią, komercines paslaptis sudarančią ar asmens duomenų apsaugos reikalaujančią informaciją, kuri jam tapo žinoma atliekant savo funkcijas, vykdant pareigas, būnant paskirtu komisijos ir (ar) darbo grupės nariu ar kitais teisėtais pagrindais, taip pat neatskleisti ir (ar) kitais būdais neperduoti šios informacijos tretiesiems (neįgaliotiems jos žinoti) asmenims, neatlikti kitų neteisėtų veiksmų, susijusių su konfidencialios ir komercinę paslaptį sudarančios informacijos skleidimu, dėl ko gali kilti neigiamos pasekmės Ligoninei ir/ar viešiesiems interesams.

16. Ligoninės klinikų/centrų/skyrių vadovai/ vedėjai/ koordinatoriai turi savo pavaldžius darbuotojus supažindinti su šia Skaidrumo ir pasitikėjimo politika ir įpareigoti laikytis Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos nuostatų. Šios Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos nuostatų pažeidimas laikomas tarnybinių (darbo) pareigų vykdymo pažeidimu ir už juos taikoma Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatyta atsakomybė. Tais atvejais, kai Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, apie tai pranešama kompetentingoms institucijoms.

17. Pagrindinis šios Skaidrumo ir pasitikėjimo politikos laikymosi ir vykdymo tikslas yra didinti Ligoninės pasitikėjimą visuomenėje, kelti Ligoninės prestižą bei reputaciją, savo veikla užtikrinant skaidrios ir patikimos Ligoninės vardą.